

Al·locució pública amb motiu de la visita del copríncep francès, S.E. Emmanuel Macron

-paraules del cap de Govern, MI Sr Xavier Espot Zamora-

Andorra la Vella, 13 de setembre del 2019

Excel·lentíssim copríncep,

Molt Il·lustre senyora síndica,

Molt Il·lustre representant de Sa Excel·lència el copríncep episcopal,

Distingides autoritats,

Senyors i Senyors,

La visita del copríncep francès és sempre una ocasió magnífica per renovar i fer viva i present la llarga tradició de pactes i equilibris que han permès l'existència, la pervivència i la prosperitat del Principat d'Andorra. Des dels Pariatges de 1278 i 1288 fins als nostres dies - passant, evidentment, per la Constitució de 1993- els copríncests han estat el símbol més genuí de la independència i de la neutralitat d'aquestes Valls.

En aquest primer viatge oficial a Andorra, Excel·lència, heu tingut l'oportunitat de conèixer de primera mà les nostres institucions, els responsables polítics i els representants de la societat civil. Heu visitat, com és tradició, les set parròquies i la Casa de la Vall, seu històrica del Consell General, que durant més de 600 anys ha representat de manera ininterrompuda la voluntat popular de generacions i generacions d'andorrans.

És el moment -sens dubte- de posar en valor les nostres institucions centenàries, que han fet d'Andorra un país pacífic i pròsper, amb una elevada qualitat de vida i amb alts nivells de seguretat ciutadana. Una societat moderna presidida per la convivència i el respecte, amb una població formada per més de 100 nacionalitats diferents. Un país que sap construir la unitat a partir de la diversitat.

Com a cap de Govern tinc el deure de dibuixar un retrat de la societat andorrana el més fidel possible a la realitat. Especialment quan tinc l'honor i la responsabilitat de parlar des d'aquesta tribuna, a la Plaça del Poble.

L'Andorra real és també un país que comparteix amb els seus veïns europeus i amb la resta de la comunitat internacional els problemes, els reptes, els neguits i les aspiracions pròpies del nostre temps.

Malgrat els nombrosos avenços de les últimes dècades, les dones d'aquest país encara han de fer front a una realitat laboral marcada per la bretxa salarial i els sostres de vidre. El Govern que tinc la responsabilitat d'encapçalar està treballant per assegurar que la igualtat jurídica entre les dones i els homes sigui també una igualtat real i efectiva. Com també seguirem esmerçant esforços per garantir a les dones la plenitud de drets sense que això impliqui posar en risc la continuïtat del coprincipat parlamentari.

Andorra ha fet seu el clam per una societat més inclusiva i per l'empoderament de persones i col·lectius que durant massa temps han hagut de patir l'exclusió i que ara no volen ser assistits o rebre de forma passiva la protecció de l'Estat, sinó que demanen ser part activa en la construcció d'un projecte comú i en la recerca de solucions justes als problemes compartits.

Mantenir una educació diversa i de qualitat, millorar -encara més- el sistema públic de salut i garantir l'accés a un habitatge digne a preus assequibles són també qüestions prioritàries per a nosaltres.

L'Andorra real és també el dia a dia de moltes empreses, petites i mitjanes, que treballen per obrir-se a nous mercats, i per continuar generant riquesa i llocs de treball. Perquè el poble andorrà ha estat sempre un poble emprenedor, que no té por d'assumir riscos i que fa seves les banderes de la innovació i del valor afegit; i som nosaltres, els responsables polítics, els que hem de vetllar perquè aquest esperit emprenedor no topi amb traves burocràtiques i no hagi de suportar càrregues massa feixugues.

Un país que confiï en la força i la iniciativa dels seus ciutadans, que sàpiga combinar seguretat i flexibilitat i on es valorin -per damunt de tot- l'esforç, el mèrit i el talent. Aquesta és l'Andorra que volem, Excel·lència; aquest és el mirall on ens volem reconèixer.

Aquest és l'objectiu amb el qual treballen els nostres sectors econòmics tradicionals -com el turisme, el comerç, la banca o el sector agrícola i ramader-; i aquesta és també l'aspiració de les nombroses persones que, amb els seus projectes, estan contribuint a diversificar la nostra economia.

Esperem que el futur acord d'associació amb la Unió Europea aportí beneficis reals i tangibles per al conjunt de la societat andorrana i que sigui una eina a favor de la diversificació i la sostenibilitat del nostre model de desenvolupament econòmic.

Cal, sens dubte, que Andorra trobi un encaix estable a Europa; però per a això també cal que Europa sàpiga trobar un encaix per a Andorra. Perquè el projecte europeu és més fort quan respecta i posa en valor la diversitat dels diversos projectes nacionals que l'integren.

Valors fundacionals de la construcció europea com el respecte als drets i a les llibertats, la democràcia parlamentària, l'Estat de dret o la solució pacífica de conflictes, són valors profundament andorrans. Són principis que en aquestes Valls han estat observats des de temps immemorial, com ho podrien testimoniar les nombroses persones que hi van trobar refugi durant les episodis més foscos de la història europea.

Al costat dels avenços socials i econòmics, Andorra vol tenir un paper actiu en la posada en marxa d'alternatives per fer front a l'emergència climàtica actual. L'ecosistema d'alta muntanya dels Pirineus, del qual en depèn en bona mesura la nostra capacitat de generar riquesa i benestar, és tan fràgil i tan sensible a les conseqüències de l'escalfament global com ho pot ser el d'una illa del Pacífic.

Per això defensem la vigència de l'Acord de lluita contra el canvi climàtic fet a Paris el 2015 sota el lideratge de la República Francesa. I per aquesta raó hem posat en marxa un ambiciós pla de reducció d'emissions i de transició energètica, que ara cal completar amb una aposta decidida per la transformació dels models econòmics lineals en models d'economia circular.

La protecció del medi ambient i dels equilibris de la natura estan profundament arrelats en la societat andorrana. Tant arrelats com la identitat i la cultura pròpies, que tindreu oportunitat de conèixer millor durant el temps que passareu entre nosaltres.

Excel·lència,

El 1967 el vostre predecessor, el president i copríncep Charles De Gaulle, visitava aquestes Valls i deia als andorrans: “Sou vosaltres mateixos, però heu volgut que la vostra època sigui vostra”.

I el que era vàlid fa 52 anys continua sent vàlid avui: Volem seguir sent nosaltres mateixos, sense renunciar a fer d'aquesta època la nostra; d'aquest temps, el nostre temps. És el nostre dret com a ciutadans i el nostre deure com a responsables polítics.

Visquin els Coprínceps!

Visca Andorra!